

CENTENARI DE LA MORT DEL VENERABLE JOSEP TORRAS I BAGES, BISBE DE VIC

Catedral de Vic // 7-2-2016 // Diumenge V/C

Membres de Capítol,

Mn. Joan Casas, vice-postulador de la causa de canonització de Josep Torras i Bages,

Germans preveres,

Sr. Enric Vendrell, Director General d' Afers Religiosos de la Generalitat de Catalunya,

Familiars del Dr. Torras i Bages:

Avui diumenge, arreu de la terra, tota l'Església celebra la resurrecció de Crist. I aquesta celebració és molt més que un record, una memòria. El cor creient, en la celebració del diumenge i, en el nucli d'aquest, la celebració de l'eucaristia, experimenta la presència de Crist ressuscitat. Sant Pau, en el fragment de la primera carta als cristians de Corint que hem escoltat, ens recorda la Bona Nova de l'Església, que sempre manté la seva novetat, la seva frescor: Jesús ha mort per nosaltres i, al tercer dia, ha ressuscitat! El cor dels qui van tenir l'experiència profunda de Crist viu enmig d'ells va restar transformat. La seva vida va canviar del tot. El seu testimoni manifesta que Crist és el Senyor del món i de la història. De ser persones decebudes i porugues passen a ser persones entusiasmades i amb la gosadia de proclamar que el crucificat ha ressuscitat. Ells van ser les primeres anelles d'una cadena que, generació rere generació, ha portat als homes l'esperança que mai no mor, la bona notícia de l'amor misericordiós de Déu a favor de tots els homes, sense cap distinció de races, de llengües, de cultures, de temps, de llocs.

Avui, nosaltres, representant tota la nostra Església de Vic, fem memòria d'una de les baules més significatives de la nostra història com a Església i com a poble. En l'escaiença dels cent anys de la seva mort, recordem agraïdament el venerable Josep Torras i Bages, bisbe de Vic. Fou al vespre del 7 de febrer de 1916 quan ell lliurava la seva ànima a l'Altíssim, després de servir aquesta nostra diòcesi com a bisbe des de l'octubre de 1899. Foren, doncs, disset anys d'intens servei pastoral d'un home de Déu que, com està escrit en l'epitafi del seu sepulcre, «visqué santament i morí santíssimament». Per això la nostra presència i el nostre homenatge volen ser també una afirmació ben clara de la certesa que ell pot ser comptat entre els sants inscrits en el cànon de l'Església catòlica. De fet, l'Església, l'any 1992, per boca de sant Joan Pau II, papa, va reconèixer les seves virtuts humanes i cristianes viscudes en grau heroic. Per això li podem donar amb tota veritat el títol de venerable. Però no ens hem de parar en això. El nostre deure és el de promoure la seva fama de santetat i demanar a títol personal la seva intercessió en les nostres contingències, per tal que la veu del Senyor, amb el signe dels miracles, sigui harmoniosa amb la veu del poble i de l'Església. Si el Senyor veu en nosaltres la fe i la pregària, certament ens farà el do de la canonització del venerable Josep Torras i Bages.

La persona i l'obra del Dr. Torras i Bages són grans. En el seu conjunt i en cada detall es manifesta una persona feta d'una sola peça, amb una fermesa i una bondat que es feien paleses en cada una de les pàgines de la seva vida. Neix en el si d'una família de la pagesia catalana, ben arrelada a la terra, amb una profunda vida cristiana, amarada de pietat i de virtut, a la parròquia de les Cabanyes, a Vilafranca del Penedès. Les proves en les malalties i les morts, àdhuc en joves edats, no foren pas estalviades en la seva llar. El jove Josep Torras mostra aviat la seva capacitat per a l'estudi, tant a l'escola, com a l'institut i després a la universitat, amb les carreres de Filosofia i Lletres i de Lleis.

El que hem escoltat en la primera lectura del profeta Isaïes quan el Senyor diu: *Qui enviaré? Qui ens hi anirà?*, és el que va sentir en el seu cor el jove Josep Torras i va donar-hi la resposta que el feia posar en el camí de ser, com va dir Jesús a Simó Pere, *pescador d'homes*. Seminarista a Barcelona i un any, també, seminarista de Vic, perquè, com ell mateix va dir, essent ja bisbe: «Un cert instint intel·lectual ens portà a Vic, en començar els nostres estudis eclesiàstics, perquè aquí el text de les aules de Teologia era la *Summa* de sant Tomàs.» La set de veritat va acompanyar sempre la vida del venerable Josep Torras i Bages. En sant Tomàs d'Aquino va trobar un bon mestre, que va seguir amb fidelitat i el va portar a reflexionar sobre les qüestions tant personals, com pastorals, tant teològiques com morals, tant socials com polítiques. I això durant tota la seva vida sacerdotal i episcopal.

El ministeri sacerdotal transcorre en el servei pastoral a les persones que li són encarregades: capellà de religioses, atenció als malalts, confessor i director espiritual, tant de seminaristes com de religioses, i en l'aprofundiment en la lectura, l'estudi, la pregària i la conversa profunda sobre les coses de Déu i dels homes. Visqué la persecució religiosa de 1868 i s'hagué d'exiliar un quant temps. Com a resum d'aquest temps, unes paraules seves: «El nostre ministeri es funda en una *Paraula*, en el Verb de Déu, i tots els meus esforços s'encaminen a sentir el ressò d'aquesta eterna paraula en totes les direccions de la vida.»

Pensador, filòsof, teòleg, en tot moment va saber defensar amb la paraula clara la veritat. La cercava contínuament en el seu cor i la donava. La seva capacitat intel·lectual no pot per ella sola expressar la profunditat, unida a la humilitat, que apareixen en els seus escrits i en les seves paraules. La santedat de vida és un element fonamental per a expressar aquest aspecte de la seva existència. Al final de la seva vida, en el llit del dolor, en el *Post scriptum* de la seva carta pastoral *La ciència del patir*, ens ho diu així de clar: «Jesucrist no ha vingut al món a fer intel·lectuals, sinó homes pràcticament virtuosos.» També en aquesta línia de recerca de la veritat, hi ha en ell el camí de la bellesa per a trobar Déu i fer bé als homes. Digne d'esmentar és la seva conciliària del *Cercle Artístic de Sant Lluç*, on es manifesta amb escreix el que serà una constant en la seva vida: el diàleg entre la fe i la cultura, la fe i l'art, la fe i la bellesa.

També és digne d'esment el seu amor a la seva terra, al seu país, a Catalunya. Per a ell és inseparable l'amor a la terra i la seva gent de la fe cristiana que l'ha afaïonat. Per a ell estimar la cultura i la llengua del país era estimar la fe en Crist que ho ha fet possible. Josep Torras i Bages veia ben clar que ha estat la providència de Déu la que ha fet possible aquest país que té un cor, una ànima profundament cristiana. La seva visió té un objectiu ben clar: salvar la fe cristiana en aquest poble, el qual expressa i viu aquesta fe en una llengua i una cultura ben pròpies. No és solament la defensa d'unes arrels cristianes, sinó el treball i la lluita, amb totes les armes de la veritat i la caritat, de la vida profundament cristiana del poble que viu en aquesta terra. Una frase seva en una carta pastoral ho expressa amb claredat: «Si Catalunya deixés de ser cristiana, aleshores Catalunya tampoc seria catalana, perquè a Catalunya la féu el cristianisme i la seva naturalesa és cristiana» (*Dios y el César*).

Però parem-nos una mica en la seva vida com a bisbe d'aquesta nostra diòcesi. Ell viu el seu episcopat com un enviament clarament missioner. Se sent sempre un enviat, un ambaixador de Crist, com ha restat esculpit a l'entrada del palau episcopal: *Pro Christo legatione fungimur*. I es va donar del tot al servei humil de pastor. Tots els camps propis del servei episcopal eren objecte de la seva dedicació, com si fossin els únics: sacerdots, seminaristes, religiosos, famílies, pobres, escoles, servei litúrgic, caritat, pietat... No mancaven ni les paraules oportunes ni les obres de caritat per a tots; des del seu suport, per exemple, a la

nova casa de les Germanetes del Pobres, i la caritat de pagar el didatge, poder assegurar l'alimentació d'un nadó, del qual la mare o havia mort o no el podia alimentar. Tot i la seva facilitat per a la intel·lectualitat, no es va deixar portar per aquesta, sinó que es donava del tot al seu ministeri episcopal, acompanyat sempre per una pregària intensa. I això manifesta clarament la seva santedat.

El seu magisteri com a mestre del poble de Déu era forjat per la predicació i l'escriptura, amb la finalitat única i clara d'ensenyar el poble i defensar l'Església i els seus fidels de les persecucions dels cèsars d'aquell moment de la història, defensant la presència de la religió a l'escola, les escoles catòliques i la llibertat de l'Església. Foren trenta-sis les cartes escrites en els disset anys d'episcopat. Per una d'elles sant Pius X, papa, li va donar el qualificatiu de «Pare de l'Església del nostre temps». I ja que el seu mestratge va anar més enllà de la diòcesi de Vic, arribant a tot Catalunya, és anomenat, amb tota veritat, Patriarca espiritual de Catalunya.

Però sobresurt, al meu entendre —i per a mi és signe clar de la seva santedat—, la manera com el venerable Josep Torras i Bages vivia les tres visites pastorals que va realitzar a tota la seva diòcesi. Ell mateix escrivia a una de les seves grans amistats: «A pesar de la fatiga que en si porta, no pot pensar lo agradable que és la Santa Visita; i així un comprèn que els Apòstols i missioners hi deixessin la vida. De tot lo ministeri, és potser lo que més acostava a Jesucrist nostre Senyor, lo que ens posa més en contacte amb els hòmens, sense agafar res del verí del pecat... Muntat a les mules fem moltes hores entre alzines i oliveres, i pugem als cims en les esglésies, i allí predico i prego o faig oració amb el poble, i l'ànima hi guanya més que no pas escrivint, encara que sia en defensa de nostre Senyor Jesucrist, perquè l'amor és molt pràctic i s'augmenta exercitant-lo... Felix aquell que sap donar-se del tot a Déu i fa d'Ell tot l'objecte del seu cor i la seva vida.»

Manllevant les paraules d'altri, hem de proclamar amb fermesa: «Al bisbe de Vic digueu-li doctor, digueu-li filòsof, digueu-li savi, digueu-li conseller clarivent, home total, digueu-li Patriarca i orientador del nostre poble; sempre us queda una aurèola al seu voltant, com una resplendor que no es deixa tancar per cap cercle, sinó que els tanca tots fins a escampar-se les seves radiacions per l'infinit. Aquest és el sentiment de tothom: del bisbe de Vic no direu res de les seves extraordinàries qualitats mentre no li digueu que era un sant» (P. Ignasi Casanovas, S.I.). Per això, germans estimats, que en som, d'afortunats, de tenir un sant bisbe, com Josep Torras i Bages, en la història de la nostra Església de Vic! Aprenquem del seu exemple a viure les virtuts pròpies dels cristians en els temps que ens pertoca de viure, plens de reptes com el seu. Que la seva doctrina profunda i eterna ens ajudi a posar sempre el fonament de la nostra vida en Crist. Encomanem-nos a la seva intercessió de manera privada en les nostres contingències. Que ens sigui intercessor per a esdevenir tots nosaltres els missioners i evangelitzadors que la nostra Església i el nostre poble necessiten. Que des del cel ell intercedeixi per aquest bisbat de Vic, perquè tampoc no ens manquin els pastors que necessitem a fi que la fe cristiana es mantingui ben viva entre nosaltres. Així sigui.